

Teken van trouw

Voor mijn Hemelse Vader

Marianne Grandia

Teken van trouw

Roman

KokBoekencentrum Uitgevers – Utrecht

De Bijbelteksten in deze uitgave zijn ontleend aan de HSV © 2010.

Ontwerp omslag: Mark Hesseling

Lay-out binnenwerk: Geertje van Dijk

ISBN 978 90 297 3256 7

ISBN (e-book) 978 90 297 3257 4

NUR 302

www.kokboekencentrum.nl

© 2022 KokBoekencentrum Uitgevers

© 2022 Marianne Grandia

Alle rechten voorbehouden.

Uitgeverij KokBoekencentrum vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

*Als alles duister is,
ontsteek dan een lichtend vuur
dat nooit meer dooft*

Taizé

1

Woensdag 2 oktober

Meike legde haar armen op het stuur van haar kleine rode auto die ze net had geparkeerd en staarde door de stromende regen naar de witte boskapel recht voor haar. Het weer mocht dan grauw en troosteloos zijn, het tafereel waar ze nu naar keek, zou iedere kunstenaar inspireren tot een schitterend kleurenpalet.

Het smalle koperen kruis op het torentje contrasteerde prachtig met de grijze dakleien, waarvan de glans zich door de regen nog verder verdiepte leek te hebben. De kleur van het donkere eikenhout van de boogdeur wedijverde in warmte met de roodgekleurde bladeren van de enorme zomereik en de groene tinten van het mos en het gras naast de kapel.

Onder aan het stenen trapje dat naar de ingang leidde, stond een sierlijk welkomstbord. Een ander, even sierlijk bord gaf de looprichting aan naar de Bijbeltuin, wat dat dan ook voor iets mocht wezen. In ieder geval iets wat er nog niet was geweest toen ze deze gerenoveerde kapel begin dit jaar had bezocht. Het was in de week geweest waarin Derk haar had verteld dat hij bij haar wegging en zij met Emma een paar dagen naar haar ouders was gegaan. Het had haar toen goed gedaan om een poosje in de kapel te zitten, maar eenmaal weer buiten was het gevoel van rust al verdampt.

‘Mama?’ Vanaf de achterbank klonk de stem van haar dochter Emma. ‘Waarom zijn we hier?’

Ze draaide zich naar Emma om. ‘Dit is de kerk waar papa’s vader en moeder vroeger koster waren.’ Niet dat dit Emma veel zou zeggen, want ze had nauwelijks herinneringen aan hen. Derks ouders waren heel kort na elkaar overleden toen Emma drie was en toen was de kapel al jaren niet meer in gebruik.

‘O. Wat is een koster?’

‘Een koster zorgt ervoor dat de kerk netjes en schoon blijft, en hij zet ook alles klaar in de kerk, zoals de stoelen, de bloemen en de kaarsen. En als het druk is, wijst hij iedereen een plekje.’

‘O.’ Het bleef even stil. ‘Maar waarom zijn we hier nu?’

Goede vraag. Ze kon zelf niet eens precies benoemen waarom ze na een bezoekje aan de bibliotheek in de stad toegegeven had aan de opwelling om hierheen te rijden. Laat staan dat ze het aan een zevenjarige kon uitleggen. ‘Ik wilde er gewoon even heen.’

Emma fronste haar wenkbrauwen. ‘Maar we gaan toch nooit naar de kerk?’

Au. ‘Dit is geen kerk. Tenminste, niet echt meer. Het is een kapel.’

‘Wat kun je daar doen?’

‘Gewoon, rustig zitten.’

‘Saai.’

‘Maak je geen zorgen, we gaan niet naar binnen.’ Een andere keer misschien. Zonder Emma erbij.

‘Oké.’ Emma keek naar buiten. Haar lange donkere haren dansten licht mee op de beweging. ‘Mag ik kastanjes zoeken?’

‘Nu? In de regen?’

‘Het is bijna droog.’

Meike keek ook naar buiten. De regen was inderdaad afgenomen, maar de bosgrond zou na al die uren nattigheid flink

drassig zijn. Iets waar ze allebei de verkeerde schoenen voor droegen.

‘Mag het, mama? Dan kan ik er spinnenwebben van maken.’

‘Nu niet.’ Meike startte de auto. ‘Ik weet niet eens of hier kastanjebomen staan. We gaan een andere keer wel kijken.’

‘Maar ik wil nu.’

Meike wierp nog een laatste blik op de kapel voordat ze achteruitreed en de auto keerde. ‘Ik wil ook weleens wat.’

‘Flauw.’

Emma had helemaal gelijk.

Meike reed het bospad weer op en stuurde voorzichtig langs een diepe plas. Net toen ze iets optrok, schoot er van rechts een donkere schim over de weg. Een zwijn? Of nee, het leek meer op een hond. Een grote, zwarte hond. Vlak achter de schim dook een vrouw tussen de bomen op. Meike trapte op de rem om haar te ontwijken.

De vrouw bleef een moment staan en hief in een verontschuldiging gebaar haar handen op. Meike knikte haar toe, wachtte tot ze was overgestoken en trok toen weer op.

‘Hé, die mevrouw ken ik!’

Meike keek in de binnenspiegel en zag dat Emma bijna met haar neus tegen het raampje zat gedrukt. ‘Echt?’

Emma knikte. ‘Ja. Dat is de vriendin van meester Jim. Zij was pas met Max op school.’

‘Max?’

‘Ja, zo heet die hond. Eerst was ik een beetje bang voor hem, omdat hij zo groot is, maar hij is heel lief.’ Emma duwde nu haar hoofd tussen de twee voorstoelen in. ‘Mag ik ook een hond, mama? Een kleintje?’

‘Nee, lieverd, dat kan niet.’

‘Waarom niet?’

‘Omdat hij te lang alleen zou zitten als jij op school bent en ik op mijn werk.’

‘Kan hij dan niet overdag bij oma en opa?’

‘Ik denk niet dat hun poes dat leuk zou vinden. Die heeft een bloedhekel aan honden.’

‘O.’ Het bleef even stil. ‘En bij oom Peter en tante Lieke?’

‘Emma, ik ga niet elke dag een oppas regelen voor een hond.’ Het was al uitdagend genoeg geweest om de buitenschoolse opvang voor Emma goed georganiseerd te krijgen.

‘En een poes? Mag ik dan een poes? Die kan wel alleen blijven. Of een cavia. De cavia van Jasmijn heeft drie baby’tjes. En haar broer heeft een schildpad. Mag ik ook een schildpad?’

Meike zuchtte. Emma vroeg al langer om een huisdier, maar ze zag het zelf nog niet zo zitten. Het was beter om eerst nog wat meer ritme te krijgen in het eenoudergezin dat ze sinds een paar maanden vormden. ‘Voorlopig niet, Emma. Later misschien. Als we hier een beetje gewend zijn. En doe je gordel om, alsjeblieft.’

Emma liet zich terugzakken op de bank. ‘Ik heb dorst.’

‘We zijn zo thuis. Dan krijg je drinken.’

Thuis. Zo voelde het appartement boven de kleine supermarkt in het dorp nog lang niet, maar ze was al blij dat ze betaalbare woonruimte had gevonden.

Het was vreemd om na twintig jaar weer in Drieveld te wonen. Tegelijk voelde het vertrouwd en veilig, zeker met haar ouders dicht in de buurt. Die woonden nog steeds in het huis waar haar broer Peter en zij geboren waren. Peter woonde ook in Drieveld, samen met zijn vrouw Lieke en hun drie zoontjes.

Als ze op haar negentiende niet hopeloos verliefd op Derk was geworden en ze niet bij hem in Utrecht was ingetrokken, dan zou ze hier misschien ook wel zijn blijven wonen.

Terwijl Emma zich verder stilhield, liet Meike haar gedachten de vrije loop. Ze dacht terug aan het moment waarop ze Derk had verteld dat ze met Emma naar Drieveld vertrok. Zelf was hij ook in dit dorp geboren en getogen, maar hij was op zijn achttiende naar Utrecht vertrokken en daar altijd gebleven. Hij voelde geen enkele band met het dorp, dat in zijn ogen niets te bieden had. Toen zijn ouders waren overleden en hij hun vrijstaande maar eenvoudige en ook wat gedateerde woning aan de Turfweg had geërfd, had hij er geen moment over gepeinsd om die te houden. Laat staan om het huis te moderniseren en er te gaan wonen. Iets wat zij zelf wel graag had gewild.

In de drie jaar dat het huis te koop – en leeg – had gestaan, had Derk niet eens de moeite genomen om het bij te houden. Het enige wat hij van de erfenis kon waarderen, was het geld dat de verkoop uiteindelijk had opgeleverd. Het was weliswaar minder dan hij had gehoopt, maar het was toch nog meer dan genoeg geweest voor een Tesla. En, zoals ze later had ontdekt, voor dure cadeautjes voor zijn vriendin. Wat daarna nog van het geld over was, had hij dit voorjaar bij de opbrengst van hun eigen huis gelegd om een appartement voor zichzelf te kopen. Zij had nergens recht op. Omdat hij vijftien jaar ouder was dan zij en al wat kapitaal had opgebouwd plus een huis had gekocht toen zij in zijn leven kwam, had hij erop gestaan op huwelijkse voorwaarden te trouwen. Logisch, dacht ze toen. Stom van haar, dacht ze nu. Stom en naïef.

Zijn eerste reactie op haar mededeling dat ze niet in Utrecht bleef maar naar Drieveld terugging, was er een van opperste verbazing geweest. Daarna had hij op zijn eigen kalme maar ijzige manier zijn boosheid geventileerd. Of ze wel besepte hoe ver hij steeds heen en weer moest rijden als Emma een weekend bij hem zou zijn. Dat besepte ze zeker, maar hé, hij was degene

die hun huwelijk om zeep had geholpen. Niet zij. En ze peinsde er ook niet over om Emma steeds te brengen of te halen. Als Derk per se zowel zijn vriendin als zijn dochter in zijn leven wilde, moest hij daar ook maar iets voor overhebben.

Ze zocht via de binnenspiegel oogcontact met Emma. De donkerbruine ogen stonden ernstig in het smalle kindergezicht, maar gelukkig lag er op dit moment niet de norsheid en afwijzing in die ze de laatste tijd vaak in haar blik had gezien. Misschien moest ze de aanschaf van een huisdier toch maar niet te lang voor zich uit schuiven. Emma had ook genoeg moeten inleveren. Hopelijk zou het gemis van haar vroegere school en vriendinnetjes iets afnemen nu ze hier ook buiten schooltijd om met haar klasgenootje Jasmijn optrok.

Tien minuten later reden ze de dorpskern in. Rechts van hen stond de basisschool waar Emma op zat en Meike vroeger zelf ook op had gezeten. Op één leerkracht na – juf Elze, die zij vroeger nog juffrouw Zijlstra had moeten noemen – waren er allemaal andere leerkrachten dan toen. Een van hen was haar jeugdvriendin Tessa, die ze na haar vertrek naar Utrecht uit het oog verloren was. Het was echt een verrassing geweest om haar tegen te komen toen ze Emma op school ging inschrijven. Ze hadden gelijk een lunchafspraak voor komende zaterdag gemaakt.

‘Mama?’

Aan de klank in Emma’s stem wist ze al dat er geen simpele vraag zou komen. ‘Ja?’

‘Mag ik dit weekend bij jou blijven? Ik heb geen zin om naar papa te gaan.’

Meike onderdrukte een nieuwe zucht. ‘Waarom niet?’

‘Ik vind het stom in zijn nieuwe huis. En zijn vriendin vind ik ook stom.’

Ik ook. Ze kon de woorden nog net inslikken. Maar wat ze wel moest zeggen wist ze ook niet. Hoe deden andere moeders in haar situatie dat? Kende ze maar iemand die hier ook doorheen was gegaan en haar advies kon geven. Haar vriendin Heleen was ook gescheiden, maar daar lagen de verhoudingen heel anders. Bovendien had Heleen geen enkel goed woord over voor Derk, die volgens haar de belichaming was van een vijftigplusser met een midlifecrisis, en de omgang met zijn dochter niet eens meer waard was. Op slechte momenten gaf ze Heleen gelijk, op minder slechte momenten niet. Maar hoe dan ook: Emma was en bleef wel zijn dochter.

‘Ma-am, ik vroeg iets.’

‘Ja, ik weet het, Emma. Maar papa wil graag dat je komt.’

‘Maar ik wil niet.’

‘Misschien kun je...’ Koortsachtig zocht ze naar iets wat het weekend bij Derk voor Emma toch aantrekkelijk zou maken, maar ze wist niets te bedenken en gaf het op. Derk moest het zelf maar proberen als hij Emma, zoals iedere woensdag, om zeven uur zou bellen. ‘Bespreek het vanavond maar met papa, Emma.’

Bij de laatste woorden draaide ze haar auto de parkeerplaats bij de supermarkt op. Even later liep ze met trage stappen achter Emma aan de trap op naar hun appartement. Hoe had het allemaal zo ver kunnen komen?

Kon ze de tijd maar een jaar of vijf terugzetten.

Of een jaar of vijf vooruit.

Het zou allebei beter zijn.

2

Zaterdag 5 oktober

Jim parkeerde zijn oude witte stationcar bij de kapel en opende het portier. Nog maar nauwelijks was hij uitgestapt, of Max kwam al op hem af stuiven.

Jim grinnikte. ‘Wat ben je toch een enthousiasteling.’ Hij bukte en gaf de hond een aai over zijn kop. Max gaf hem als beloning een lik over zijn hand en stoof weg. Binnen enkele tellen was hij in de struiken verdwenen; Max nam altijd de kortste route terug naar huis.

Jim pakte zijn zonnebril uit zijn borstzakje en zette hem op. Het was eerder deze ochtend wat druilerig geweest, maar zonet was de zon met kracht door het wolkendek heen gebroken. Volgens de voorspelling zou het verder een prachtige herfstdag worden.

Op zijn gemak liep hij langs de kapel naar de zijdeur die toegang gaf tot de voormalige consistorie die was omgebouwd tot woonruimte voor de beheerders. Hij was nog steeds blij dat zijn vriend Simon de kapel had gekocht en dat Ethan en Lydia, Simons zoon en schoondochter, de beheerders waren van deze prachtige plek. Sinds begin dit jaar woonde hun nicht Eva bij hen.

Eva. Simons kleindochter en zijn vroegere verloofde.

Na hun verbroken verloving had hij zijn uiterste best gedaan om zijn liefde voor haar te doven.

Het was hem niet gelukt.

Geen moment.

En nu was ze terug in zijn leven. Niet als zijn verloofde, hoewel hij het liefst vandaag nog de ring opnieuw aan haar vinger zou schuiven. Hij wist echter dat hij niets moest forceren. Eva had afgelopen winter een zware crisis doorgemaakt en was nu bezig om in alle voorzichtigheid haar leven weer op te bouwen. Ze hielp haar oom en tante in de kapel en tuin, zette samen met Ethan hulpprojecten voor dak- en thuislozen op en gaf als ervaringsdeskundige voorlichting aan maatschappelijk dienstverleners over zorgmijding.

Ze wist dat hij nog steeds van haar hield, dat had hij haar een paar weken geleden verteld. Maar voordat ze in staat zou zijn om zich echt open te stellen voor zijn liefde, zou ze eerst van zichzelf moeten leren houden. Zichzelf zijn liefde waard moeten vinden. En dat was nog steeds niet het geval. Maar hij had geduld. Hij zou wachten, hopen en bidden. En er hoe dan ook als vriend voor haar zijn.

Straks zouden ze samen naar Haarlem rijden om Simon op te halen, die een paar dagen in Drieveld kwam logeren. Het zou een weekend vol mooie momenten worden, met voor Simon als hoogtepunt vanavond het maandelijks zanguurtje in de kapel. Simon genoot altijd al wel van die uurtjes, maar vanavond had Lydia als verrassing al zijn lievelingsliederen uit de bundel van Johannes de Heer in het programma opgenomen.

Wat hemzelf betrof: hij keek vooral naar de middag uit. Eerst twee uur lang Eva vlak naast zich en daarna twee uur Simon naast zich en Eva vlak achter hen. Hoe heerlijk was het om de